

A V R E V S
TRACTATUS
PRAEFECTI PRAETORIO
RELIQVORVMQ. ANTIQVORVM
MAGISTRATVVM,

CVM VICEREGE ALIISQ. MAGISTRATIBVS
nostri temporis comparationem continens, eorumque potestatem,
ordinem, & inter se praecellentiam.

OMNIVM PRAETEREA TRIBVNALIVM REGNI NEAPOLIS,
in Iuredicundo ritum complectens, totumq; ad optimum administrandae iustitiae
cultum, Urbisque, & Regni regimen pernecessarium; atq; omnes quaestiones
in eius supremis Auditorijs agitari solitas, earumque decisiones.

A V C T O R E
MARCO ANTONIO SVRGENTE
V. I. D. ac Patricio, & Equite Neapolitano.

E I Q V E
*Adiunctae sunt annotationes V. I. D. Mutij Surgentis auctoris fratris, & Praesidentis
Regiae Camerae Summariae. Nunc primum in lucem editus, ac Neapolis
Illustrata nuncupatus indiceque locupletatus.*

Cum Privilegijs Summi Pontificis, Caesaris, & Imperatoris, Catholici Regis
Hispaniae, Senatus Veneti, & aliorum Principum.

NEAPOLI, Expensis Andreae Pellegrini Bibliopola Parthenopei.

Ex Typographia Tarquinij Longi: MDCII

PHILIPPO REGI

MVTIVS SVRGENS.

MANIVM opifex Deus, Regem hominibus
praefecit, potentissime Regum PHILIPPE,
ut visibilem se ijs per illum faceret simul et ve-
nerandum, ne cuiq; quod liberet liceret; quãdo
Regis Maiestatem post Summum Pont. diuina
maiestatis viuum esse simulacrum, nemo sanè
negauerit. unde Regi, improbos corripere, probos premijs honesta-
re, aequè ac Deo, ius est, & quod Deus suapte facit natura ut li-
brata lance omnia penset, Rex ad vires amulari debet, ne illum
mentiri videatur, cuius praesertim imaginem vicesq; gerit. Contra
verò, homines Regi subiecit, ut in Principem eum agnoscerent, ti-
merent, obedirent, opemq; et re et consilio ferrent; sic Rex quidem
suam tueretur auctoritatē ope subditorum, subditi verò suas opes
auctoritate Regis. Quapropter leges, subditos Regi inutiles semper
habuere, exosos & exagitarunt; utiles autem premijs prosequuta
sunt & honoribus, quo fit ut qui vel ipsi, vel sui, Regi adiuuen-
to aliquãdo fuere, iure suo gloriantur, inter quos si memet ipse cõ-
numerem, non est qui arrogantia mihi vertere possit. Nam, (ut
subiticeam quod ego sum de tua maiestate meritus, & olim pro te
crimina exquirendo, & nunc tuum patrimonium procurando; &
ut vetustissimam maiorum serie pertrãseam, qui publica mu-
nia proprijs semper commodis proponendo, nil antiquius duxere
quam Regis subire mandata) sex mihi fuerunt Germani fratres,
qui singuli ad vitæ usq; dispendium, tuis intēdere seruitijs, in ma-
gistratibus gerendis, in provincijs regendis, in legationibus fungē-
dis, in militaribus copijs ducendis alijsque magis arduis negotijs
explicandis, mitto ex illis duos in Melite defendēda interemptos;
mitto patris eodem in Cercina insula nuper à barbaris contrucidat-
um. Quos et si omnes bene de tua maiestate meritos nullus non
dixerit, M. Antonium tamen natu minore, magis omnibus pro-
meritum quisque pradicet. Etenim, praeterquam q; quintū Iustrū
iuri civili publicè in hac vrbe praelegendo continuè operam dedit,

M. ANTONII SVRGENTIS

PATRITII,

ET EQVITIS NEAPOLITANI PERILLVSTRIS,
DE NEAPOLI ILLVSTRATA.

LIBER I.

SVMMARIVM, CAP. I.

- 1 Neapolim Troianos, vel Gracos condidisse, omnes consentiunt.
- 2 Pontificis & Regis interest subditorum nationem scire.
- 3 Neapolitani Regni, vsque ad Austrienses domini, mutationes nouem fuisse.
- 4 Obseruatio diuturna ob causam mutari potest.
- 5 Subditi dominum imitari assolent.
- 6 Neapolis & Romæ tractatus varij promittuntur.
- 7 Sedilium & Popularis Plateæ, aliorumq; tractationem Serenissimo Hispaniarum Principi pollicetur.
- 8 Antiquiora preferenda sunt.
- 9 L. Fenestella author libelli de magistratibus an idem sit qui ab Vlp. in l. 1. ff. de off. quaest. Pl. & Seneca nominatur.
- 10 Consiliarius à latere prius dignitatem adeptus, prius suffragium præstat.
- 11 Consiliarij S. R. C. posteriores dignitate, post eum, cui causa demandata est, sententiam proferunt, cuius diuersitatis rationes afferuntur.
- 12 Consuetudo locorum in prærogatiuis attendenda est.
- 13 Oratores Equitesq; Sedilium, quid in præcedentijs obseruent, alibi tractandum promittitur.

VETERES Historici Cosmographiq; Parthenopé, quâ nunc Neapolim appellamus à Troianis, vel Gracis conditam, auctam, restauratamq; fuisse autumant. Quî priorem sententiam, Aeneam, qui posteriorem tuentur, Herculem, Phalaridem, Rhodianos, Cumanos, Pitacuseos, Diomedem, Athenienses, Calcedenses fundatores cõstituant. Historiam ab initio, prout vel res tanti momenti exposcit, pro viribus elucidare nitentur, ne prætermissa, in obscuram breuitatem, damnatâq; negligentiam incidere mus, maleuoli ac amici etiam carperent, & obtræctarent.

- 1 Præterea summo Pontifici, ac Regi hominum & ciuitatum, nationes progeniem, & conditores, ad Solares, Lunaresq; dignitates, congrue distribuendas, multaq; ob alia, scire satis necessum esse indicauimus, ut scri-

PITHECORYS IITVM 317

MVTII SVRGENTIS SACRI PALATII EXQVAE- STORIS, REGALISQVE PATRIMONII

CVRATORIS.

IN M. ANTONII MINORIS GERMANI

illustrata Neapolis primum librum adnotationes.

num. 4. Idem est populus, etsi nemo ex illis viuat.

INTELLIGENDVM de ciuitate diruta à tyranno vel ab hostibus, alioquin si ex superioris auctoritate diruatur, ciues non remanent ne ipsi quidem oriundi. imò et priuilegia inanesunt atque expirant, l. si ususfructus, ff. quib. mod. ususfr. amitt. Abb. in cap. 2. extra de noui oper. nūt. sicut et cū locus sacer destruitur absq; superioris auctoritate adhuc remanet sacer, l. ade. ff. de cōtrah. empt. feudū at qđ ibi existit, ad dominū ne deuoluatur an ad Papā habes ex Ifern. in c. 1. d. nē si clericus, in addi. nu. v. q̄ sint regal. ubi et irrationale animal quādoq; et rē inanimatā puniri ait. Porro varijs ex causis pot ecclesia dirui à S. Pōi. quippe si erit in loco siluoso, aut alias ubi receptātur latrones, l. q. 1. can. Iudices; sicut et Ciuitas, ut p̄ Odoffr. de pa. cōst. ver. in ppetuū. soli aut Principi cōpetit ciuitates aratro exterminare Innoc. in cap. cū cōiūcto, de noui op. nūt. Cast. de imp. q. 110. nu. 139. quē admodū et iudici, cōtumaciū pradia domosq; diruere, l. si is. ff. cōm. diu. Boer. decis. 230. Capyc. decis. 130. num. 5. Totus componitur orbis, Regis ad exemplum.

Theodoricus Rex scribens ad Senatum Rom. apud Cassiod. Var. lib. 3. cap. 12. hac protulit verba. Quale fuerit dominantis arbitrium, talē parit libertatis aspectum. et subdit. facilius est quippe si dicere fas est, errare naturam, quā dissimilem sui Princeps possit formare rempublicam. Sed et Eccles. 10. in princ. qualis rector est Ciuitatis, tales sunt et habitantes in ea. et Regum optimatumque delicta longē lateque diuulgantur. quare Pindar. in 1. Pyth. nam si quid, ait, in bone illi patraueris, circumfertur undiq; multorum Rex es. et Iuuen. sat. 8.

Omne animi vitium tantò conspectius in se
Crimen habet, quantò qui peccat maior habetur.

Idq; usq; eò extenditur, ut exemplum ducatur ad necessitatē; quod enim ipse facit nos facere compellimur, cap. in causis, de sent. et re iudic. Cassan. latē in Catal. par. 5. consid. 24. num. 208. Siquidem homines ferē semper, inquit Herodian. lib. 1. Principis vitā